

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет іноземних мов

Кафедра англійської філології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЛІТЕРАТУРА І КІНЕМАТОГРАФ

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
Освітня програма «Англійська мова і література»
Спеціальність 035 Філологія

Спеціалізація 035.041 Германські мови та літератури
(переклад включно), перша – англійська

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 27 серпня 2021 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Теорія інтермедіальності: література та кінематограф
Викладач (-і)	Малишівська Ірина Василівна
Контактний телефон викладача	0677596645
Е-mail викладача	iryna.malyshivska@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 30 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	понеділок 12:00
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Предметом вивчення навчальної дисципліни є інтермедіальні взаємозв'язки сучасної англомовної літератури та кіно. Вивчення дисципліни передбачає комплексний аналіз інтермедіальності (генеза та еволюція, огляд сучасних існуючих теорій) в межах англомовного літературного простору ХХІ століття. Курс спрямований на розвиток здатності студентів критично мислити, розуміти, аналізувати та інтерпретувати літературні твори та їх кіноадаптації. Завдяки міждисциплінарному характеру дисципліни студенти мають можливість спостерігати як відбувається діалог кіно та літератури, зважаючи на ключові питання взаємодії цих видів мистецтв у контексті інтермедіального дослідження.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Метою вивчення навчальної дисципліни є сприяння виникненню та формуванню критичних світоглядних орієнтирів в умовах глобалізації культуросвітнього процесу. Забезпечення студентів знаннями теорії інтермедіальності та практичними навиками роботи з літературним текстом та кінотекстом.</p> <p>Основними цілями вивчення дисципліни є формування уявлень про соціально-естетичні чинники сучасної культури; вивчення базових положень теорії інтермедіальності; ознайомлення з проблемою взаємодії кіномистецтва з художньою літературою; аналіз та інтерпретація сучасних англомовних літературних творів та їх кіноадаптацій.</p>	
4. Програмні компетентності	
<p><u>Загальні компетентності:</u></p> <p>Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел; Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми; Здатність працювати в команді та автономно; Здатність спілкуватися основною (англійською) іноземною мовою; Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій; Здатність проведення досліджень на належному рівні з урахуванням основних принципів захисту інтелектуальної власності.</p> <p><u>Фахові компетентності:</u></p> <p>Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до ХХІ століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу; Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних фактів, інтерпретації та перекладу тексту; Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань; Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.</p>	
5. Програмні результати навчання	
<p>Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати; використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної</p>	

діяльності; організувати процес свого навчання й самоосвіти; аналізувати й інтерпретувати твори сучасної англійської літератури та їх екранізації; визначати суттєві художні особливості перекодування різних видів мистецтва в літературному тексті; використовувати набуті теоретичні знання з англійської літератури у практичному курсі англійської мови та у подальшому викладанні англійської мови та літератури у закладах загальної середньої освіти; самостійно готувати доповідь (повідомлення) щодо проблем дослідження інтермедіальності; дотримуватися правил академічної доброчесності.			
6. Організація навчання			
Обсяг навчальної дисципліни			
Вид заняття	Загальна кількість годин		
лекції	12		
семінарські	18		
самостійна робота	60		
Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
6	035 Філологія	3	В
Тематика навчальної дисципліни			
Тема		кількість год.	
		лекції	заняття
		сам. роб.	
Тема 1. Інтермедіальність у сучасній науці. Феномен інтермедіальності в контексті інших наук (компаративістика, семіотика, теорія медіа та ін.). Д. Хіггінс, Ю. Лотман, О. Ханзен-Леве, В. Вольф, І. Расвські, Л. Елестрьом. Медіа та медіальність. Поняття про медіа трансформації. Репрезентація versus медіація.		2	2
Тема 2. Взаємодія мистецтв у сучасній літературі. Інтермедіальні зв'язки. Екфразис. Типологія видів екфразису. Інтертекстуальність (Ю. Крістева, М. Бахтін, Р. Барт). Види та форми інтертекстуальності.		2	2
Тема 3. Мистецтво кіно. Мова кінематографа. Теорії кіно. Семіотика кіно. Типологія екранізацій літературного твору. (Л. Хатчеон, А. Базен, Дж. Вагнер)		2	2
Тема 4. Специфіка кінонарративу. Режими нарації в кіно (Д. Бордвел). Класичний нарратив (Цв. Тодоров), теорія бінарних опозицій (К. Леві-Строс), нарративні коди (Р. Барт), поняття фокалізації (Ж. Женетт). Проблема сукупності засобів виразності літератури та кіно (опис), взаємодія автора-режисера і читача-глядача через текст-кінотекст: система персонажів, оповідачів і способів розповіді.		2	4
Тема 5. Постмодернізм у літературі та кіно. Постмодерний роман у персоналіях. Життя та творчість – Малком Бредбері, Джуліан Барнс, Іен Мак'юен. Феномен «голлівудського» письменника. Екранізації творів Іена Мак'юена: «Спокута», «Закон про дітей».		2	4
Тема 6. Мультикультуралізм творчості Салмана Рушді, Кадзуо Ісігуро, Зеді Сміт. Політичний трилер (Роберт Харіс) versus жіночий роман (Джо-Джо Моес). Британський «Оскар»-кіно премія «БАФТА». Буккерівська премія.		2	4
ЗАГ.:		12	18
7. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання навчальної	Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті. Залік становить мінімум 50 балів, максимум 100 балів.		

дисципліни	
Вимоги до письмових робіт	Передбачене одне письмове підсумкове завдання у формі тесту, який складається з десяти питань, кожне з яких оцінюється у 2 бали, відповідно у сумі студент отримує максимум 20 балів. Завдання виконується на останньому занятті згідно розкладу.
Семінарські заняття	Оцінюються відвідуваність усіх 8 семінарських занять упродовж семестру за 5-бальною шкалою. Отриманий результат множиться на 2. На останньому 9 занятті виконується письмове підсумкове завдання.
Умови допуску до підсумкового контролю	До підсумкового контролю допускаються ті студенти, які у сумі за практичні заняття набрали не менше 40 балів.
Підсумковий контроль	При виставленні <u>заліку</u> (мінімум 50 балів) враховуються навчальні досягнення студентів (бали), набрані на поточному опитуванні під час контактних (аудиторних) годин, бали підсумкового тестування, а також бали за індивідуальні завдання для самостійної роботи, які виконуються за бажанням студента. Форма проведення підсумкового контролю комбінована.

8. Політика навчальної дисципліни

Загальна максимальна сума балів, яка присвоюється студентіві/ці за курс, становить 100 балів, яка є сумою балів за виконання практичних завдань на семінарських заняттях (80 балів), письмове підсумкове тестування, яке виконується на останньому занятті у формі тесту (10 питань-2 бали кожне=20 балів). За бажанням студенти можуть виконати індивідуальне завдання, отримані бали (максимум 10) додаються до загальної суми балів.

Під час виконання письмових робіт, студенти зобов'язані дотримуватись правил академічної доброчесності. Якщо студент/ка порушують ці правила, то робота анулюється без права перездачі.

Практичні заняття, пропущені з поважної причини, можуть бути відпрацьовані в кінці семестру під час годин для консультацій, за результатами чого студент/ка отримує оцінку. Пропущені лекційні заняття не відпрацьовуються. Студенти, які не набрали 50 балів, залік за відомістю №1 не отримують. У такому випадку до початку екзаменаційної сесії студент/ка користується повторним правом отримати залік за відомістю №2 на консультаціях викладача (перескладання пропущених тем, виконання індивідуальних завдань).

9. Рекомендована література

1. Література на полі медій. Збірка наукових праць відділу теорії літератури та компаративістики Інституту літератури ім. Т.Г.Шевченка НАН України / Ред. Гундорова Т. І., Сиваченко Г.М. Київ, 2018. 633 с.
2. Література. Теорія. Методологія. / упор. і наук. ред. Д.Уліцька, пер. з пол. С.Яковенка, Київ, 2008. 543 с.
3. Барт Р. Від твору до тексту / пер. з фр. Юрка Гудзя // Слово. Знак. Дискурс. Антологія світової літературно-критичної думки ХХ с. / за ред. Марії Зубрицької. – Львів: Літопис, 1996. – С. 380-384.
4. Беньямін В. Мистецький твір у добу своєї технічної відтворюваності / Пер. з нім. Ю. Рибачук // Беньямін В. Вибране / Пер. з нім. Ю. Рибачук, Н. Лозинська. – Львів : Літопис, 2002. – С. 53–81.
5. Лотман Ю. М. Текст в тексті // Лотман Ю. М. Об искусстве / Ю. М. Лотман. – СПб : «Искусство–СПб», 2005. – С. 423–436. 7. Мак-Люен М. Галактика Гутенберга: становлення людини друкованої книги. – 3-є вид. / М. Мак-Люен ; пер. з англ. А.А. Галушки, В.І. Постнікова. – К.: Ніка-Центр, 2011. – 392 с. 8. Маклюэн Г.М. Понимание медиа: внешние расширения человека. – М.; Жуковский: «КАНОН-пресс-Ц», «Кучково поле», 2003. – 464 с.
6. Екфразис. Вербальні образи мистецтва: монографія / за ред. Т. Бовсунівської; пер. з англ. І. Малішевської, з польськ. та рос. Д. Литовченка. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2013. – 237 с
- 7.Маценка С.П. Інтермедіальна поетика роману, який прагне стати музикою (на матеріалі

- німецькомовної літератури) / Світлана Маценка // Питання літературознавства. – 2012. – Вип. 86. – С. 32–43.
8. Маценка С.П. Полісемантика і структура діалогу літератури з музикою в німецькомовному романі ХХ ст. / Світлана Павлівна Маценка : автореф. дис. ... дра філол. наук – 10.01.06. – Львів : Львівський національний університет імені Івана Франка, 2015. – 36 с.
9. Тишуніна, Н. В. Западноевропейский символизм и проблема взаимодействия искусств: опыт интермедиального анализа / Н.В. Тишуніна ; Рос. гос. пед. ун-т им. А.И.Герцена. — Спб., 1998. — 159 с
10. Аронсон О. Коммуникативный образ. Кино, литература, философия. – М.: НЛЮ, 2007.
11. Брюховецька Л. Кіномистецтво. – К. : Логос, 2011
12. . Фесенко В.І. Література і живопис: інтермедіальний дискурс: навч. посібник / ред. кол. Н.О. Висоцька та ін. – К.: Вид. центр КНЛУ, 2014. – 398 с.
13. Лотман Ю.М. Семиотика кино и проблемы киноэстетики // Лотман Ю.М. Об искусстве. СПб., 1998. С. 288 – 373.
14. Дубин Б. Литература и медиа? Литература как медиа. Литература в поле медиа / Б. Дубин // Иностранная литература. – 2008. – №9. – С. 262-266.
5. Кулик В. Дискурс українських медій: ідентичності, ідеології, владні стосунки / Володимир Кулик. – К.: Критика, 2010. – 655 с.
6. 15. Лотман Ю.М. До побудови теорії взаємодії культур (сеmiotичний аспект) / Ю.М. Лотман; перекл. з рос. Тетяна Свербілова // Сучасна літературна компаративістика: стратегії і методи : антологія / За заг. ред. Д. Наливайка. – К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2009. – С. 197–210
16. Rajewsky Irina O. Intermediality, Intertextuality, and Remediation: A Literary Perspective on Intermediality
17. Praž M. Mnemosyne: The parallel between Literature and the Visual Arts. – Princeton Univ. Press, 1970;
18. Higgins Hannah. Intermedial Perception or Fluxing Across the Sensory // Convergence. The Journal of Research into New Media Technologies. Special Issue “What is Intermedia?” Guest edited by Jürgen Heinrichs and Yvonne Spielmann. Published by the University of Luton Press. – 2002. - Vol 8. - No 4.
19. Elleström L. The Modalities of Media: A Model for Understanding Intermedial Relations // Media Borders, Multimodality and Intermediality [ed. by Lars Elleström]. – Basingstoke [England]; New York: Palgrave Macmillan, 2010. – P. 11–48.
20. Fetveit A. The Concept of Medium in the Digital Era / Arild Fetveit // Intermediality and Media Change [ed. by Juha Herkman, Taisto Hujanen, Paavo Oinonen]. – Tampere: Tampere University Press. – 2012. – P. 45–71.
21. Friedman K. Intermedia: Four Histories, Three Directions, Two Futures // Intermedia: Enacting the Liminal [ed. by Hans Breder, Klaus-Peter Busse]. – Norderstedt: Books on Demand, 2005. – P. 51
22. Andrew D. The Well-worn Muse: Adaptation in Film and Theory / Dudley Andrew // Narrative Strategies / [Eds. Syndy M. Conger and Janet R. Welsh]. – Macomb: Western Illinois UP, 1980. – P. 9–17.
23. Books in Motion: Adaptation, Intertextuality, Authorship / [Ed. Aragay M.]. – Amsterdam and New York: Rodopi, 2005.
24. Bazin A. Adaptation, or the Cinema as Digest / Andre Bazin // Film Adaptation / [Ed. Naremore J.]. – New Brunswick, NJ: Rutgers University Press, 2000.
25. Bluestone G. Novels into Film: The Metamorphosis of Fiction into Cinema / George Bluestone – Baltimore: Johns Hopkins UP, 1957. 43. Boyum, J.G. Double Exposure: Fiction into Film / Joy Gould Boyum. – New York: Universe Books, 1985.–61.